

خونریزی گوارشی چیست؟

خونریزی گوارشی در اثر صدمه و آسیب موضعی ایجاد می شود و موجب زخم مخاط دستگاه گوارش می گردد. خونریزی های گوارشی به دو دسته با منشاء فوقانی و تحتانی تقسیم می شوند.

برخی از علل شایع خونریزی گوارشی فوقانی:

- زخم های معده و دوازدهه (ابتدای روده کوچک)
- واریس های گوارشی
- آسیب های مخاط معده و اثنی عشر
- بیماری التهابی مری و بدخیمی ها

علائم خونریزی گوارشی:

✓ استفراغ خون روشن با موادی با زمینه قهوه ای که نشانه خونریزی قسمت فوقانی دستگاه گوارش است.

✓ مدفوع قیری رنگ و بدبو، این نوع مدفوع که ملنا نام دارد بر وجود خون حداقل به مدت ۱۴ ساعت در دستگاه گوارش دلالت دارد.

✓ خون قرمز و روشن در مدفوع که بیشتر مربوط به خونریزی قسمت تحتانی دستگاه گوارش است.

✓ خونریزی مخفی دستگاه گوارش که در آزمایشات اختصاصی مربوط به مدفوع تشخیص داده می شود که با علائم کاهش وزن و کم خونی مزمن همراه است.

✓ علائم کم خونی مثل، خستگی، سیاهی چشم، درد قفسه سینه یا تنگی نفس، افت فشار خون

✓ افت فشار خون

✓ در برخی موارد شوک به دلیل از دست دادن شدید خون (بیش از یک لیتر خون در ۲۴ ساعت)

درمانی:

زمانی که بیمار با خونریزی گوارشی مراجعه می کند، پس از متعادل کردن علائم حیاتی بیمار از طریق مایع درمانی مناسب (سرم تزریقی) برای بیمار لوله بینی-معده ای گذاشته شده، شستشوی معده انجام می شود و وضعیت شدت خونریزی بیمار تخمین زده می شود.

گاه به دلیل عدم توقف خونریزی جراحی اورژانسی ضروری است. برای تشخیص یا درمان خونریزی، بسته به منشاء آن آندوسکوپی یا کلونوسکوپی انجام می شود.

آموزش لازم به بیمار:

- داروها را طبق دستور پزشک معالج مصرف کنید.
- قرص های جویدنی را کاملا بجوید.
- قبل از مصرف شربت های آنتی اسید، آن ها را به خوبی تکان دهید.

کد مستند:

GCC-PA-96-05

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شیراز

«بیمارستان امام خمینی (ره) استهبان»

خونریزی گوارشی

تهیه کننده: بهجت اختیاری-کارشناس پرستاری

بهمکاری واحد آموزش ضمن خدمت

منبع: بروئر - سودارت

تاریخ تدوین: بهار ۱۳۹۸

تاریخ بازنگری: بهار ۱۴۰۲

۳. از مصرف چای فراوان و پرننگ بپرهیزید و غذاهای چرب نخورید.

۴. سعی کنید مقدار وعده های غذایی را افزایش اما حجم آن ها را کاهش دهید.

۵. از خوردن سس گوجه فرنگی و ترشی اجتناب کنید.

۶. عدم مصرف سیگار و ترک الکل از مواردی است که قابل توجه می باشد.

۷. از مصرف نوشابه های گازدار، شکلات، تنقلات و غذاهای چاشنی دار اجتناب کنید.

۸. در بیمارانی که علائم برگشت اسید معده به داخل مری یا بازگشت غذا از معده به مری دارند، لازم است از دراز کشیدن بلافاصله پس از خوردن غذا خودداری کنند و حتی الامکان بالاتنه را در هنگام خواب در موقعیت بالاتری از پایین تنه قرار دهند یا طرف پایین تخت ایشان در سطح پایین تری نسبت به قسمت بالای تخت (از سطح افق) قرار داشته باشد.

در صورت مشاهده موارد زیر به پزشک مراجعه نمایید:

✓ دهان تشنه و خشک

✓ رخوت یا التهاب انتهای اندام ها (نوک انگشتان و ...)

✓ کاهش وزن

✓ بیوستی که با تغییر رژیم غذایی یا رژیم پر فیبر برطرف نشود.

✓ اسهالی که بیشتر از ۲۴ ساعت طول بکشد یا حاوی خون باشد.

رژیم غذایی:

۱. بیمارانی که از زخم معده شاکی می باشند باید

از مصرف غذاهای آماده یا همان فست فود ها اجتناب کنند.

۲. مصرف میان وعده های ناسالم همچون چیپس و

پفک، غذاهای تند، شور و پر ادویه را به حداقل

برسانید.